

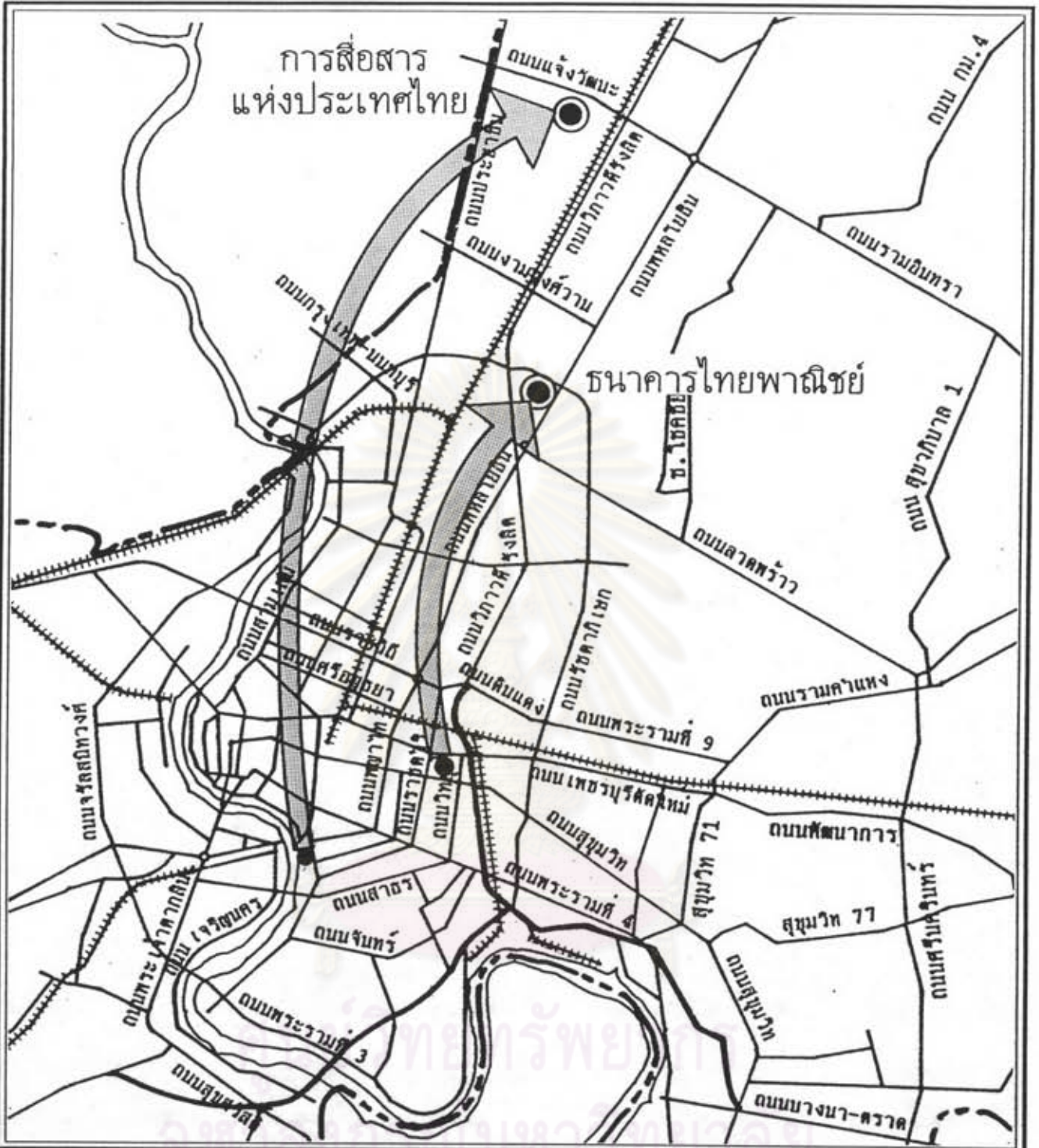
ความเป็นมาและทำเลที่ตั้งของธนาคารไทยพาณิชย์
และการสื่อสารแห่งประเทศไทย

การศึกษาคั้งนี้ได้ทำการศึกษาการย้ายสำนักงานใหญ่ของหน่วยงานขนาดใหญ่ของภาค
เอกชน คือ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และภาครัฐคือ การสื่อสารแห่งประเทศไทย
ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ โดยการสื่อสารแห่งประเทศไทยได้เริ่มย้ายหน่วยงานบริหารทั้งหมดจากสำนัก
งานใหญ่เดิม ที่บางรักมายังสำนักงานใหญ่แห่งใหม่ที่ถนนแจ้งวัฒนะแล้วตั้งแต่ปี 2529 เป็นต้นมา
ส่วนธนาคารไทยพาณิชย์นั้นยังไม่ได้ย้ายที่ทำการไปยังสำนักงานใหญ่แห่งใหม่ที่รัชโยธิน เนื่องจาก
สำนักงานใหญ่อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง และคาดว่าจะเสร็จในปี 2538 (ดูแผนที่ 4-1)
ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อพนักงานนั้น พนักงานของการสื่อสารแห่งประเทศไทยได้รับผลกระทบ
จากการย้ายที่ทำงานในด้านต่าง ๆ ส่วนพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์จะเป็นการศึกษาถึงผลที่คาด
ว่าจะเกิดขึ้นเมื่อมีการย้ายที่ทำงานแล้ว แต่ก่อนที่จะศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับผลกระทบของการ
ย้ายที่ทำงานของ 2 หน่วยงานนี้ จำเป็นต้องศึกษาประวัติความเป็นมาและทำเลที่ตั้งของสำนักงาน
ใหญ่ทั้งแห่งเดิมและแห่งใหม่ เพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น

การสื่อสารแห่งประเทศไทย

1. ประวัติความเป็นมาของการสื่อสารแห่งประเทศไทย

การไปรษณีย์ของประเทศไทยนั้นได้รับอิทธิพลจากการที่กงสุลอังกฤษได้นำเอาระบบ
สื่อสารทางไปรษณีย์มาใช้ติดต่อระหว่างกรุงเทพฯ กับสิงคโปร์ การเริ่มงานไปรษณีย์ติดต่อกับต่าง
ประเทศครั้งนี้ได้สร้างความสนใจให้แก่ประชาชนและพระบรมวงศานุวงศ์เป็นอันมาก ต่อมาประมาณ
ปี พ.ศ. 2423 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมี
พระราชประสงค์ให้ดำเนินการจัดตั้งการไปรษณีย์ขึ้นในประเทศ ดังเช่นที่นานาประเทศจัดทำอยู่
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้แต่งตั้งสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์
เป็นผู้นำในการจัดตั้งการไปรษณีย์ขึ้น โดยร่วมมือกับเจ้าหมื่นเสมอใจราช

การศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบจากการย้ายที่ทำงานขนาดใหญ่ของภาครัฐและภาคเอกชนต่อความต้องการที่อยู่อาศัยของพนักงาน : กรณีศึกษา การสื่อสารแห่งประเทศไทย และธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด

แสดง : การย้ายที่ตั้งสำนักงานใหญ่ ธนาคารไทยพาณิชย์ และการสื่อสารแห่งประเทศไทย

สัญลักษณ์

- ที่ตั้งสำนักงานใหญ่เดิม
- ที่ตั้งสำนักงานใหญ่แห่งใหม่

มาตราส่วน

แผนที่ 4-1

การดำเนินการเพื่อจัดตั้งการไปรษณีย์ขึ้นในประเทศไทยได้ดำเนินการต่อมา โดยได้มีชาวต่างประเทศช่วยเหลือดำเนินการด้วยที่สำคัญคือ นายเฮนรี่ อาลาบาสเตอร์ เมื่อมีการตระเตรียมวางระเบียบแบบแผนจนสำเร็จเรียบร้อยพร้อมจะเปิดให้บริการได้แล้ว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้ตั้งกรมไปรษณีย์ขึ้นตั้งแต่วันที่ 4 สิงหาคม พุทธศักราช 2426 โดยมีสมเด็จพระน้องยาเธอเจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์เป็นผู้สำเร็จราชการแทน

สำหรับการสื่อสารทางโทรเลขในประเทศไทยนั้นได้มีการสร้างทางสายโทรเลขในประเทศขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2418 ด้วยเหตุที่กรมไปรษณีย์และการโทรเลขเป็นกิจการที่ต้องอาศัยซึ่งกันและกัน ในโอกาสเดียวกันนี้ได้โปรดเกล้าฯ เองงานโทรเลขทหารซึ่งมีมาแต่เดิมอยู่ในสังกัดกรมกลาโหมมารวม และทรงมีพระกรุณาโปรดเกล้าให้สถาปนา "กรมโทรเลข" ขึ้นพร้อมกับกรมไปรษณีย์ โดยมีสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ ทรงดำรงตำแหน่งอธิบดี ผู้สำเร็จราชการกรมไปรษณีย์ และกรมโทรเลขพระองค์แรกในปี พ.ศ. 2426

ในปี 2428 ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์การสหภาพสากลไปรษณีย์ (UPU) และสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) หลังจากนั้นประเทศไทยได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารราชการแผ่นดิน โดยแบ่งการบริหารงานออกเป็น 12 กระทรวง กรมไปรษณีย์และกรมโทรเลขได้ถูกโอนไปขึ้นกับกระทรวงโยธาธิการ และด้วยเหตุผลที่กิจการไปรษณีย์และโทรเลขเป็นงานสื่อสารที่มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ได้มีประกาศกระทรวงโยธาธิการ เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2442 ให้รวมกรมไปรษณีย์และกรมโทรเลขเข้าด้วยกัน เรียกว่า "กรมไปรษณีย์โทรเลข"

แม้ว่าการให้บริการไปรษณีย์จะเป็นบริการสาธารณูปโภค แต่โดยลักษณะการทำงานเป็นการขายบริการเหมือนวิสาหกิจทางการค้าอื่น ๆ จำเป็นต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ทันกับความต้องการของประชาชน ต้องอาศัยเงินลงทุนและมีอิสระในการดำเนินการ จึงได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสถานะของกรมไปรษณีย์โทรเลขขึ้น โดยประกาศใช้พระราชบัญญัติการสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2519 เมื่อวันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2519 ให้แยกกรมไปรษณีย์โทรเลขออกเป็นสองส่วน โดยให้งานด้านความผูกพันกับองค์การระหว่างประเทศ งานด้านวางแผนงานจัดสรร งานควบคุมตรวจสอบความถี่ขึ้นตรงต่อกรมไปรษณีย์โทรเลข ส่วนงานให้บริการหรืองานระดับปฏิบัติการด้านไปรษณีย์และโทรคมนาคมมาจัดตั้งเป็น "การสื่อสารแห่งประเทศไทย" ตั้งแต่วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2520 ซึ่งประกอบด้วยพนักงานและลูกจ้างทั้งสิ้น 15,030 คน ที่ทำการไปรษณีย์ของการสื่อสารแห่งประเทศไทยทั่วประเทศ 690 แห่ง เงินทุนดำเนินการหรือเงินสดรับ

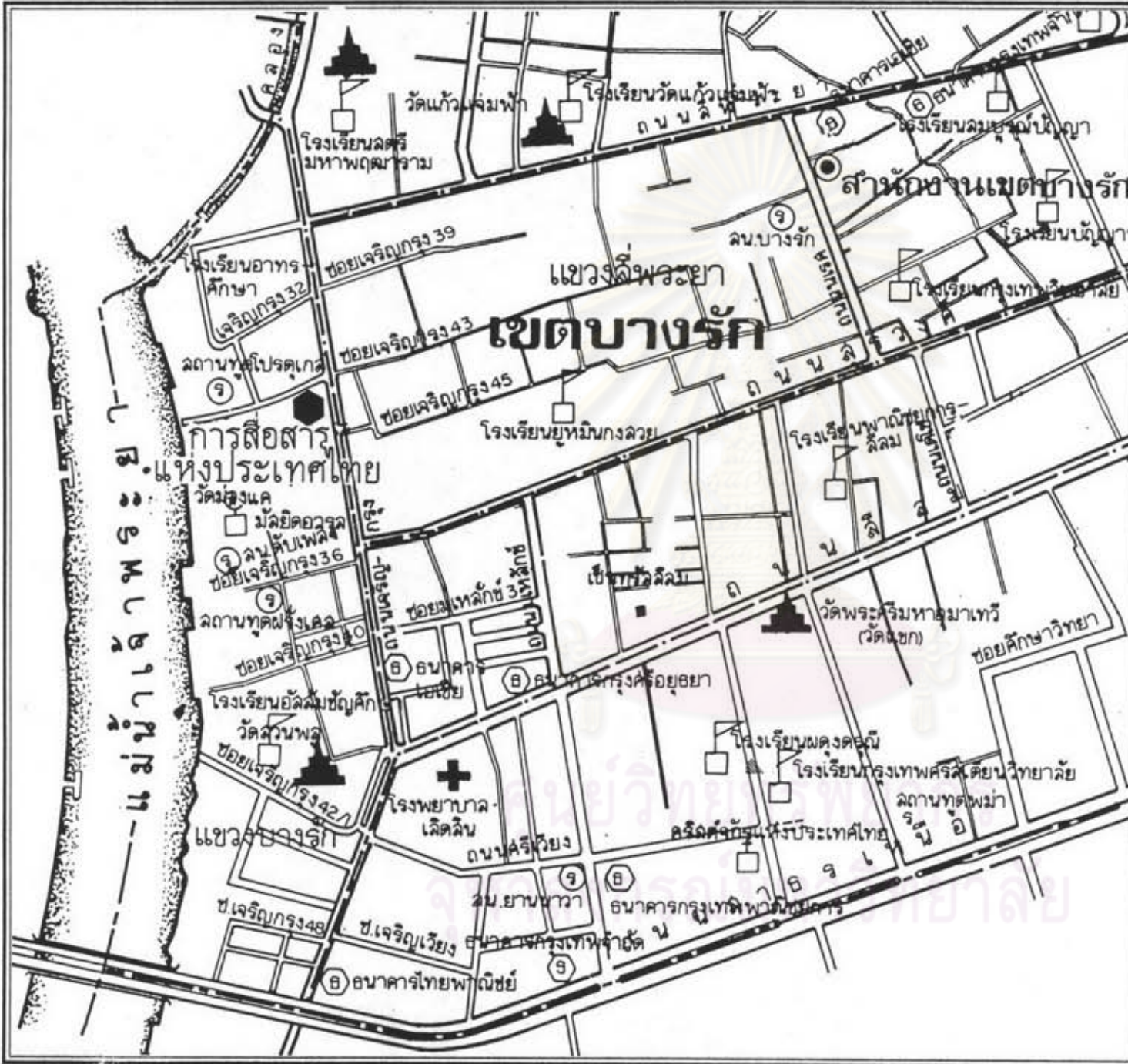
โอนจำนวน 818.89 ล้านบาท และสินทรัพย์ทั้งสิ้น 1,859.84 ล้านบาท โดยมีสภาพคล่องทางการเงินในเกณฑ์สูง คืออัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียนเท่ากับ 3.49 : 1 ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการ และนำมาซึ่งความเจริญของกิจการไปรษณีย์บริการการเงิน และโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์แห่งรัฐและประชาชน และดำเนินธุรกิจอื่นเกี่ยวกับกิจการไปรษณีย์ บริการการเงิน และโทรคมนาคม และธุรกิจอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องใกล้เคียงกัน หรือซึ่งเป็นประโยชน์แก่กิจการไปรษณีย์ บริการการเงินและโทรคมนาคม

ปัจจุบัน (พ.ศ. 2535) การสื่อสารแห่งประเทศไทย มีพนักงานและลูกจ้างรวมทั้งสิ้น 24,752 คน มีจำนวนที่ทำกิจการไปรษณีย์รวมทั้งหมด 1,139 แห่ง จำนวนที่ทำกิจการไปรษณีย์อนุญาตรวม 3,139 แห่ง และสินทรัพย์ทั้งสิ้น 22,412.53 ล้านบาท มีสภาพคล่องทางการเงินอยู่ในเกณฑ์สูงมาก คือ 4.09 : 1 การสื่อสารแห่งประเทศไทยเป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงคมนาคม ให้บริการแก่ประชาชน 5 ประเภท คือ บริการไปรษณีย์รับฝากในประเทศ บริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศ บริการการเงิน บริการโทรคมนาคมในประเทศ และบริการโทรคมนาคมระหว่างประเทศ

2. สำนักงานใหญ่การสื่อสารแห่งประเทศไทย บางรัก ถนนเจริญกรุง

แต่เดิมการสื่อสารแห่งประเทศไทยมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่การสื่อสารแห่งประเทศไทย บางรัก ริมถนนเจริญกรุง แขวงสี่พระยา เขตบางรัก บนเนื้อที่ 19-3-9 ไร่ ประกอบด้วยอาคารทำการใหญ่-เล็กทั้งสิ้น 28 อาคาร ใช้ในงานบริหาร งานบริการ งานพัสดุ ซ่อมบำรุง และสวัสดิการ ส่วนบริหารของการสื่อสารแห่งประเทศไทยตั้งอยู่ที่ตึกบัญชาการ งานบริการหลักด้านไปรษณีย์อยู่ที่ตึกไปรษณีย์กลาง (แผนกที่ 4-2, 4-3)

พื้นที่อาคารรวมของการสื่อสารแห่งประเทศไทย บางรัก มีพื้นที่ 44,132.55 ตารางเมตร เป็นพื้นที่ใช้สอย 35,348.83 ตารางเมตร คิดเป็นร้อยละ 80 ของพื้นที่อาคารรวม เนื่องจากงานหลักของการสื่อสารแห่งประเทศไทยคืองานบริการด้านไปรษณีย์ภัณฑ์ และโทรคมนาคม ซึ่งจะมีผู้ใช้บริการมาติดต่อและจำนวนไปรษณีย์ภัณฑ์เป็นจำนวนมาก และมีการขยายตัวของการใช้บริการเพิ่มขึ้นทุกปี ดังนั้นเมื่อเทียบขนาดพื้นที่ใช้สอยกับจำนวนพนักงานจำนวน 4,098 คน ซึ่งเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจจำนวน 3,349 คน และลูกจ้างประจำ 759 คน (เมื่อปี 2529 ก่อนย้ายที่ทำการสำนักงานใหญ่ไปถนนแจ้งวัฒนะ) จะมีพื้นที่ทำงานต่อพนักงานเท่ากับ 8.62 ตารางเมตรต่อคนเท่านั้น ซึ่งน้อยกว่ามาตรฐานทั่วไปของพื้นที่ทำงาน 10 ตารางเมตรต่อคน จะเห็นได้ว่า พื้นที่ทำงานและพื้นที่บริการของการสื่อสารแห่งประเทศไทยที่บางรักนั้นคับแคบไม่เพียงพอ

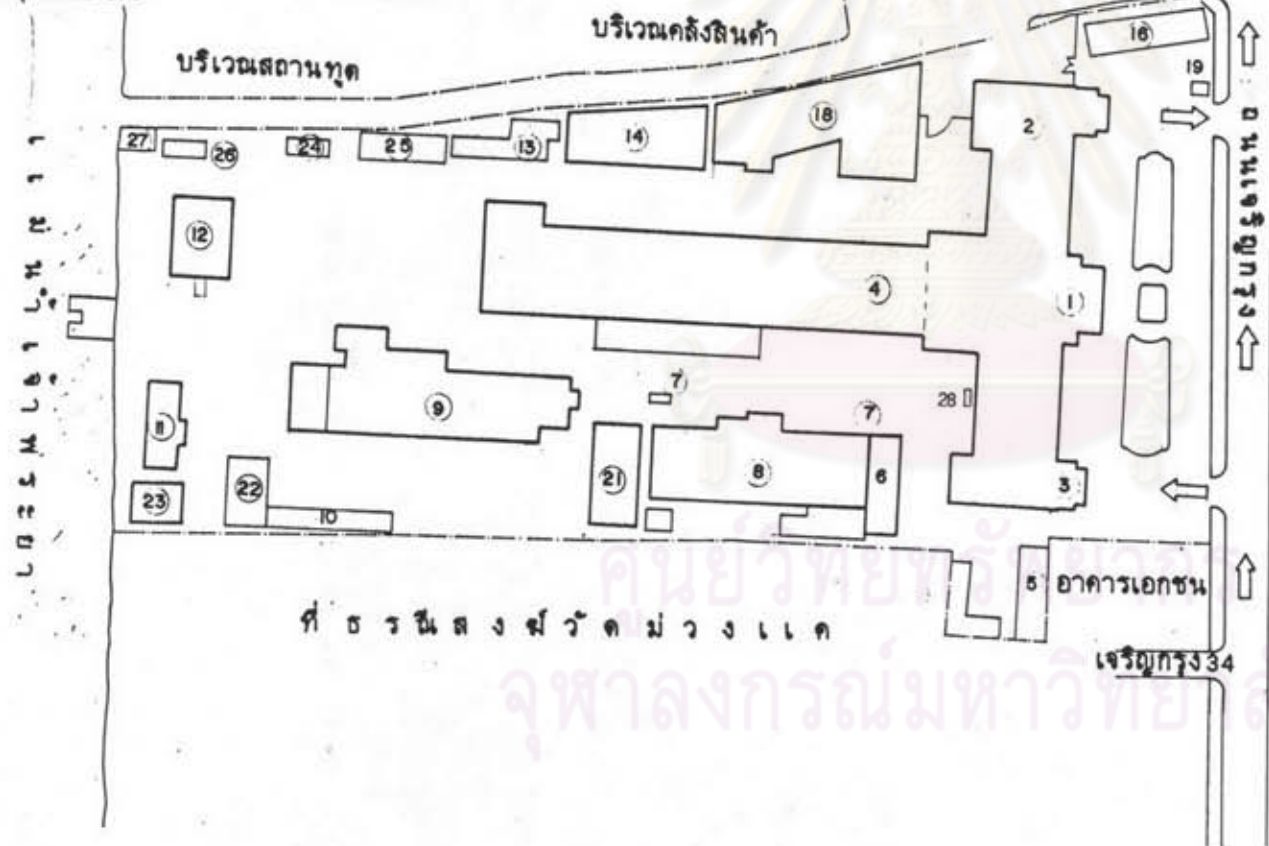
การศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบ
จากการย้ายที่ทำงานขนาดใหญ่
ของภาครัฐและภาคเอกชนต่อ
ความต้องการที่อยู่อาศัยของพนักงาน :
กรณีศึกษา : การสื่อสารแห่งประเทศไทย
และธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด

สัญลักษณ์
 ที่ตั้งสำนักงานใหญ่เดิม

แสดง :
 ที่ตั้งสำนักงานใหญ่เดิม
 การสื่อสารแห่งประเทศไทย

มาตราส่วน	
 สาขาวิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	แผนที่ 4-2

1 ตึก ปตท. คำนหน้า	15 อาคารสหภาพ (สองเค็ม)
2 ตึก ปตท. คำนโทรเลขกลาง	16 อาคาร ASIA PACIFIC TELECOMMUNITY
3 ตึก ปตท. คำนกองการเงินและบัญชี	17 อาคารนาวา
4 คำนหลัง (ปลายคิวซี)	18 ตึกคู่ไปรษณีย์เช่า
5 อาคารปิออยาม *	19 ตู้ เอ.ที.เอ็ม. ธนาคารกรุงไทย
6 อาคารสหภาพแรงงานโทรคมนาคม กสท.	20 อาคารซ่อม วน.
7 ปิ่นน้ำมัน	21 อาคารซ่อมย่อย กส.
8 ตึกที่ทำการศึกษาและซ่อมบำรุงวิทยุคมนาคม	22 อาคารห้องวารสาร
9 ตึกบัญชาการ	23 อาคารซ่อมย่อย รง.
10 อาคารโรงอาหาร	24 อาคารเก็บขยะ
11 อาคารวีรกรรมหน้า กองเทเล็กซ์	25 อาคารการกำลัง
12 อาคารสถานพยาบาล กสท.	26 โรงจอดรถเฉพาะสถานพยาบาล
13 อาคารสถานี (ทพ.)	27 ศาลพระภูมิ
14 ตึกชุดการไปรษณีย์	28 ดั้งแรช

การศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบ
จากการย้ายที่ทำงานขนาดใหญ่
ของภาครัฐและภาคเอกชนต่อ
ความต้องการที่อยู่อาศัยของพนักงาน :
กรณีศึกษา : การสื่อสารแห่งประเทศไทย
และธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด

สัญลักษณ์

ที่มา : การสื่อสารแห่งประเทศไทย

แสดง : ผังบริเวณ
การสื่อสารแห่งประเทศไทย
บางรัก

มาตราส่วน

สาขาวิชาการ
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่
4-3

และไม่เหมาะสมเนื่องจากมีปริมาณงานมาก จำนวนเจ้าหน้าที่มีมาก มีผู้มาติดต่อมาก แต่มีสถานที่คับแคบ จึงเกิดปัญหาการใช้พื้นที่ ทั้งพื้นที่ทำงาน ที่จอดรถ

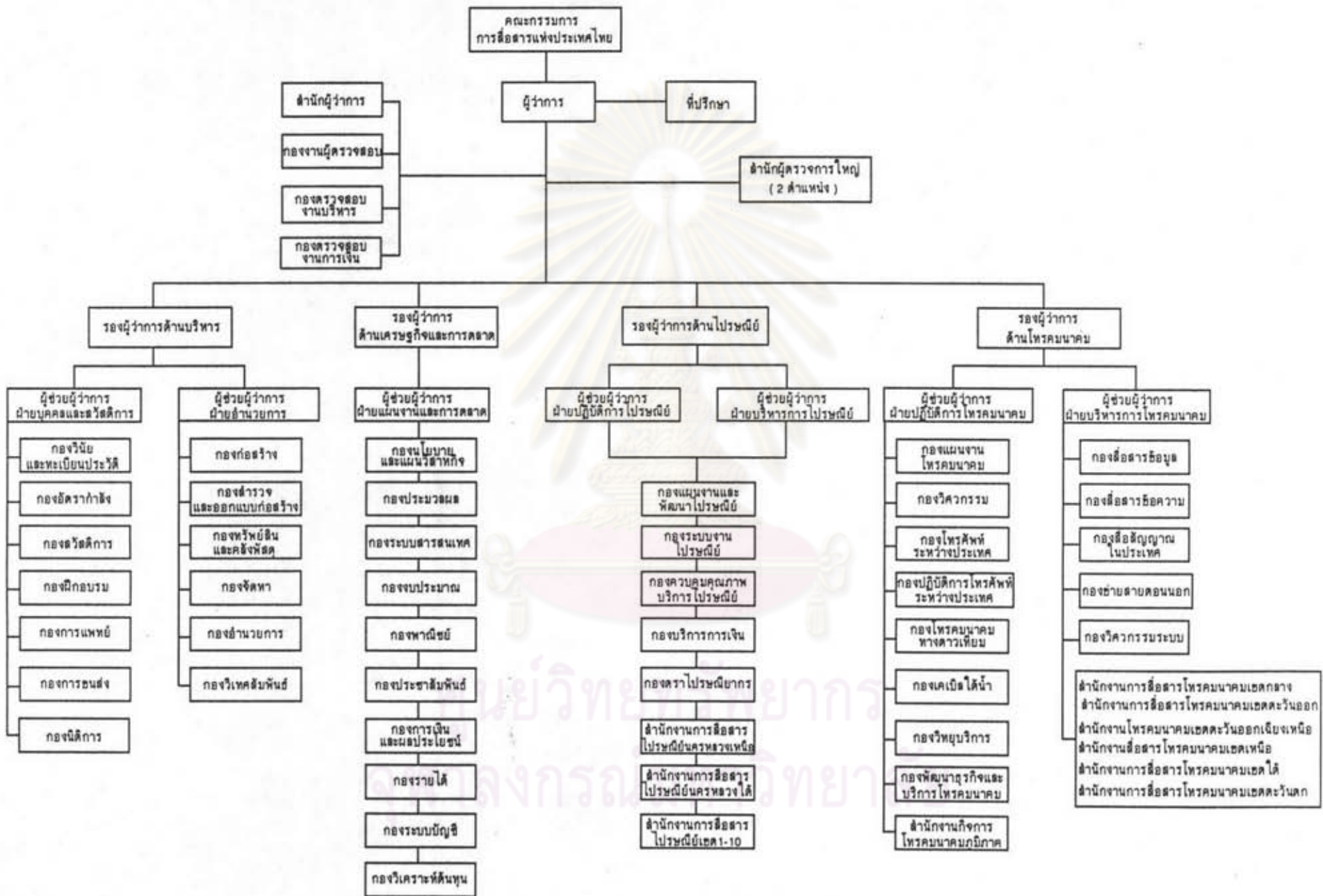
การสื่อสารแห่งประเทศไทยมีอัตรากำลังทั้งสิ้น 25,107 คน (30 กันยายน 2536) พนักงาน 24,532 คน ลูกจ้าง 575 คน มีการจัดองค์กรบริหารงานประกอบด้วยคณะกรรมการสื่อสารแห่งประเทศไทย ผู้ว่าการและที่ปรึกษา สำนักงานผู้ตรวจการใหญ่ สำนักผู้ว่าการ และสาขางานดำเนินงาน 4 สาขา คือ (แผนภูมิที่ 4-1)

1. ด้านบริหาร ประกอบด้วยฝ่ายบุคคลและสวัสดิการ แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 7 กอง ได้แก่ กองวินัยและทะเบียนประวัติ กองอัตรากำลัง กองสวัสดิการ กองฝึกอบรม กองการแพทย์ กองการขนส่ง และกองนิติการ และฝ่ายอำนวยการ แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 6 กอง ได้แก่ กองก่อสร้าง กองสำรวจและออกแบบก่อสร้าง กองทรัพย์สินและคลังพัสดุ กองจัดหา กองอำนวยการ และกองวิเทศสัมพันธ์

2. ด้านเศรษฐกิจและการตลาด ประกอบด้วยฝ่ายแผนงานและการตลาด แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 10 กอง ได้แก่ กองนโยบายและแผนวิสาหกิจ กองประมวลผล กองระบบสารสนเทศ กองงบประมาณ กองพาณิชย์ กองประชาสัมพันธ์ กองการเงินและผลประโยชน์ กองรายได้ กองระบบบัญชี และกองวิเคราะห์ต้นทุน

3. ด้านไปรษณีย์ ประกอบด้วยฝ่ายปฏิบัติการไปรษณีย์ และฝ่ายบริหารการไปรษณีย์ แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 5 กอง 3 สำนักงาน ได้แก่ กองแผนงานและพัฒนาไปรษณีย์ กองระบบงานไปรษณีย์ กองควบคุมคุณภาพบริการไปรษณีย์ กองบริการการเงิน กองตราไปรษณียากร สำนักงานการสื่อสารไปรษณีย์ภาคเหนือ ภาคใต้ และเขต 1-10

4. ด้านโทรคมนาคม ประกอบด้วยฝ่ายปฏิบัติการโทรคมนาคม แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 8 กอง 1 สำนักงาน ได้แก่ กองแผนงานโทรคมนาคม กองวิศวกรรม กองโทรศัพท์ระหว่างประเทศ กองปฏิบัติการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ กองโทรคมนาคมทางดาวเทียม กองเคเบิลใต้น้ำ กองวิทยุบริการ กองพัฒนาและบริการโทรคมนาคม และสำนักงานกิจการโทรคมนาคมภูมิภาค และฝ่ายบริหารการโทรคมนาคม แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 5 กอง 6 สำนักงาน ได้แก่ กองสื่อสารข้อมูล กองสื่อสารข้อความ กองสื่อสารสัญญาณในประเทศ กองข้ามสายคอนน็อก กองวิศวกรรมระบบ สำนักงานสื่อสารโทรคมนาคมเขตกลาง เขตตะวันออก เขตตะวันออกเฉียงเหนือ เขตเหนือ เขตใต้ และเขตตะวันตกพื้นที่เก็บเอกสาร พื้นที่ให้บริการประชาชน และพื้นที่ของงาน ซึ่งการสื่อสารแห่งประเทศไทยมีอัตราการเพิ่มของเจ้าหน้าที่ 111

แผนภูมิที่ 4-1 แสดงโครงสร้างการบริหารงานของการสื่อสารแห่งประเทศไทย

คน/ปี (สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ 2530 :) เป็นพนักงานประจำ 100 คน ลูกจ้าง 11 คน

จากทำเลที่ตั้งของกสท. บางรัก ซึ่งตั้งอยู่ในย่านศูนย์กลางธุรกิจและการค้าของกรุงเทพมหานคร ด้านตะวันออกติดกับถนนเจริญกรุง และด้านตะวันตกติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา ทำให้การเดินทางเข้าถึง กสท. บางรักทำได้ทั้งทางถนนและทางน้ำ โดยทางถนนนั้นนอกจากรถส่วนบุคคลแล้วระบบขนส่งมวลชนที่มีได้แก่ รถโดยสารประจำทางของ ขสมก. และรถโดยสารเล็กร่วมบริการสาย 1, 35, 36, 75 นอกจากนี้ยังมีรถสวัสดิการของ กสท. บริการรับส่งในเส้นทางต่าง ๆ 4 สาย สายสมุทรปราการ-บางรัก สายนนทบุรี-บางรัก สายหลักสี่-บางรัก และสายคลองจั่น-บางรัก สำหรับการเดินทางน้ำนั้นสามารถเดินทางโดยเรือค่านเจ้าพระยา สายนนทบุรี-วัดพระยาไกร และเรือโดยสารข้ามฝากจากผู้ที่อยู่ฝั่งธนบุรี โดยลงเรือที่ท่าคลองสาน และขึ้นที่ท่าน้ำสี่พระยาแล้วเดินอีกประมาณ 200 เมตร นับได้ว่าการเดินทางเข้าถึง กสท. บางรัก มีความสะดวก แต่จะมีปัญหาประการหนึ่งสำหรับผู้ที่เดินทางถนนคือการจราจรติดขัด เนื่องจากตั้งอยู่ในย่านธุรกิจการค้าที่มีปริมาณการจราจรหนาแน่นโดยเฉพาะย่านถนนสีลมและถนนสาทร (ดูรูปที่ 4-1 ถึง 4-3)

ทางด้านการใช้ชีวิตประจำวันของพนักงาน กสท. บางรักนั้น นับได้ว่ามีความสะดวกอยู่มาก ตั้งแต่การเดินทางเข้าถึงที่สะดวก อาหารการกินมีอยู่พร้อมทั้งร้านอาหารภายในโรงอาหารของ กสท. บางรัก ซึ่งมีอยู่ 15 ร้าน ร้านเครื่องดื่ม 3 ร้าน ร้านอาหารประเภทอาหารจานเดียว และอาหารตามสั่งที่มีอยู่ใกล้ ๆ ตลาดบางรักก็อยู่ไม่ไกล สะดวกที่จะเดินไปรับประทานอาคารหรือซื้อกับข้าว และสิ่งของกลับบ้าน ถ้าต้องการรับประทานอาหารขึ้นดื่อก็มีอาหารในโรงแรมที่ตั้งอยู่ในย่านเดียวกัน สำหรับการจับจ่ายซื้อสิ่งของเครื่องใช้นอกจากจะหาซื้อได้จากร้านค้าในอาคารพาณิชย์ที่ตั้งอยู่ใกล้แล้ว ยังมีตลาดนัดขายสินค้านานาชนิดทุกวันศุกร์ และห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่หลายแห่งตั้งอยู่ไม่ไกล เช่น โรบินสันบางรัก โรบินสันสีลม เซ็นทรัลสีลม สีลมคอมเพล็กซ์ เป็นต้น (ดูรูปที่ 4-4 ถึง 4-10)

โดยสรุปแล้ว กสท. บางรัก มีทำเลที่ตั้งที่ดี แต่มีปัญหาด้านขนาดพื้นที่ทำงาน และพื้นที่ให้บริการคับแคบ ไม่เพียงพอต่องานในปัจจุบัน และการขยายงานในอนาคต จึงมีความจำเป็นต้องย้ายหน่วยงานบางหน่วยออกไป โดยเฉพาะส่วนงานบริหารทั้งหมดไปยังสำนักงานใหญ่แห่งใหม่ ซึ่งตั้งอยู่ที่หลักสี่ถนนแจ้งวัฒนะ เขตดอนเมือง สำหรับส่วนงานบริการ พาณิชยกรรมและโทรคมนาคมบางส่วนย้ายไปที่ กสท. หลักสี่ด้วย แต่ส่วนใหญ่จะยังคงตั้งอยู่ที่ กสท. บางรัก เนื่อง

รูปที่ 4-1 บริเวณคานหน้าการสื่อสารแห่งประเทศไทย บางรัก

รูปที่ 4-2 อาคารทำการการสื่อสารแห่งประเทศไทย บางรัก

รูปที่ 4-3 บริเวณทำน้าของการสื่อสารแห่งประเทศไทย บางรัก

รูปที่ 4-4 สภาพโรงอาหารของ
การสื่อสารแห่งประเทศไทย บางรัก

รูปที่ 4-5 สภาพโรงอาหารของ
การสื่อสารแห่งประเทศไทย บางรัก

รูปที่ 5-6
ร้านอาหารในซอยข้างการสื่อสารฯ บางรัก

รูปที่ 4-7
ร้านอาหารในซอยตรงข้ามการสื่อสารฯ บางรัก

รูปที่ 4-8 ร้านขายเสื้อผ้า ของใช้ ตลาดนัดวันศุกร์

รูปที่ 4-9 ร้านขายอาหารสด และผลไม้ ตลาดนัดวันศุกร์

รูปที่ 4-10 ร้านขายของตลาดนัดวันศุกร์

จากมือปกรณัมและเครื่องมือสื่อสารติดตั้งอยู่ยากต่อการเคลื่อนย้าย

3. สำนักงานใหญ่การสื่อสารแห่งประเทศไทย หลักสี่ ถนนแจ้งวัฒนะ

สำนักงานใหญ่แห่งใหม่ของการสื่อสารแห่งประเทศไทย ตั้งอยู่ที่หลักสี่ ถนนแจ้งวัฒนะ เขตดอนเมือง บนเนื้อที่ราชพัสดุ ประมาณ 570-2-56 ไร่ จากที่ราชพัสดุ 1,051-2-89 ไร่ โดยมีหน่วยงานราชการ-รัฐวิสาหกิจอื่นเข้ามาใช้ร่วมกันคือ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย และกองบัญชาการทหารสูงสุด อาคารสำนักงานของ กสท. หลักสี่มีเนื้อที่ใช้สอยรวม 46,510.73 ตารางเมตร ประกอบด้วย อาคารสำนักงานระยะที่ 1 15,159.57 ตารางเมตร อาคารสำนักงานระยะที่ 2 17,931.56 ตารางเมตร อาคารตราไปรษณียากร 2,235.00 ตารางเมตร และอาคารเชื่อม 1,184.60 ตารางเมตร

ทำเลที่ตั้งของ กสท. หลักสี่ ตั้งอยู่ระหว่างถนนวิภาวดีรังสิต-ถนนแจ้งวัฒนะ-ถนนประชาชื่น โดยด้านเหนือของ กสท. หลักสี่อยู่ติดกับถนนแจ้งวัฒนะ แต่อาคารที่ทำการอยู่ลึกเข้าไปจากถนนแจ้งวัฒนะประมาณ 800 เมตร (ดูแผนที่ 4-4, 4-5 และรูปที่ 4-11 ถึง 4-14)

การเดินทางเข้าถึงที่ทำการสำนักงานใหญ่แห่งใหม่นี้ สามารถเดินทางได้ทั้งทางถนน ซึ่งเป็นการเดินทางหลักสี่จะเข้าถึง กสท. หลักสี่ ทางรถไฟและทางเรือ การเดินทางทางถนน ได้แก่ รถส่วนบุคคล รถโดยสารประจำทางของ ขสมก. และรถสวัสดิการรับส่งพนักงานใน 12 เส้นทาง จำนวนรถ 26 คัน จำนวนสมาชิกที่ใช้บริการ 1,739 คน (ตารางที่ 4-1) ด้านการเดินทางรถไฟสามารถเดินทางมาลงที่สถานีหลักสี่ แล้วขึ้นรถโดยสารประจำทางต่อไป กสท. หลักสี่ หรือขึ้นรถสวัสดิการที่วิ่งรับส่งพนักงานจากชอช 5 หรือใช้บริการของรถจักรยานยนต์รับจ้างก็ได้ อัตราค่าโดยสารรถไฟชานเมืองจะอยู่ระหว่าง 2 - 4 บาท เพื่อมาที่สถานีหลักสี่สำหรับการเดินทางด้วยเรื่อนั้น ปัจจุบันได้มีการเดินเรือหางยาวในคลองลาดพร้าวจากเชิงสะพานพระโขนง-ตลาดอึ้งเจริญของบริษัทนาวานาไอศด จำกัดมาขึ้นที่ท่าหลักสี่ แล้วต่อรถโดยสารประจำทางถนนแจ้งวัฒนะ อัตราค่าโดยสารของเรือหางยาวอยู่ระหว่าง 3-15 บาท

ทางด้านการใช้ชีวิตประจำวันของพนักงาน กสท. หลักสี่นั้น จะมีข้อจำกัดกว่าที่ กสท. บางรัก ในด้านของอาหารและการซื้อสิ่งของอุปโภค-บริโภค ที่มีความหลากหลายน้อยกว่า เนื่องจากมีโรงอาหารเพียงแห่งเดียว ซึ่งประกอบด้วยร้านอาหารอยู่ 2 ชั้น ชั้นล่างเป็นร้านอาหารที่ กสท. เชิญมาขายตั้งแต่แรกเริ่มที่ย้ายสำนักงานใหญ่มาเมื่อปี 2529 เจ้าของเดิมมีพนักงานชาย-บริการ ประมาณ 30 คน จำหน่ายอาหารคาว-หวาน และเครื่องดื่ม ชั้น 2 เป็นร้านขายอาหารอิสระ มีจำนวน 10 ร้าน ประกอบด้วยร้านขายอาหารคาว 7 ร้าน ได้แก่ ร้าน

การศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบจากการย้ายที่ทำงานขนาดใหญ่ของภาครัฐและภาคเอกชนต่อความต้องการที่อยู่อาศัยของพนักงาน : กรณีศึกษา การสื่อสารแห่งประเทศไทย และธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด

แสดง : ที่ตั้งสำนักงานใหญ่การสื่อสารแห่งประเทศไทย

สัญลักษณ์

 ที่ตั้งสำนักงานใหญ่แห่งใหม่

มาตราส่วน

แผนที่
4-4

- 1 โรงงาน 1 ของ กส.
- 2 โรงงาน 2 ของ กส.
- 3 โรงงาน 3 ของ กส.
- 4 คลังพัสดุ ของ ทพ.
- 5 โรงงานช่างไม้ของ กร.
- 6 อาคารเก็บตู้วอล์กเกอร์ ที่อยู่ข้างโรงงานของ กร.
- 7 อาคารเครื่องกำเนิดไฟฟ้าของ สว.
- 8 คลังเก็บพัสดุของ สว. เครื่องส่ง (ย้าย)
- 9 อาคารเครื่องส่งในประเทศ สถานีเด็ก
- 10 อาคารอำนวยการ ผอ.
- 11 อาคารฝึกอบรมของ ผอ.
- 12 อาคารสถานีเครื่องส่ง
- 13 อาคารแพลตฟอร์มพนักงานเป็นแวน เป็นกะ
- 14 ปทท. หลักสี่
- 15 บ้านพักพนักงานสถานีวิทยุ
- 16 หอประชุมและห้องสมุด
- 17 สนามเทนนิส และสระว่ายน้ำ
- 18 หอพักนักเรียนต่างประเทศ
- 19 หอพักผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- 20 อาคารบริหารระยะที่ 1 และ 2
- 21 ร้านค้า
- 22 สถานีวิทยุโทรทัศน์ (ทณ.)
- 23 อาคารโรงงาน (วพ.)
- 24 อาคารพักรอ
- 25 อาคาร WORK SHOP (วพ.)
- 26 เรือนเพาะชำ
- 27 อาคารที่พักพนักงาน รปภ.
- 28 ลานจอดรถยนต์ขนส่งไปรษณีย์
- 29 อาคารสถานพยาบาลหลักสี่
- 30 คลังเก็บพัสดุ

การศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบ
จากการย้ายที่ทำงานขนาดใหญ่
ของภาครัฐและภาคเอกชนต่อ
ความต้องการที่อยู่อาศัยของพนักงาน :
กรณีศึกษา : การสื่อสารแห่งประเทศไทย
และธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด

- สัญลักษณ์**
- ① ศูนย์ไปรษณีย์นครหลวงแห่งที่ 2
  - ② บริเวณสร้าง WORK SHOP โทรคมนาคม และศูนย์คอมพิวเตอร์
  - ③ บริเวณขยายในอนาคตของ ทน. และ กส.
  - ④ บริเวณสนามกีฬา กสท.
  - ⑥ อาคารแพลตฟอร์มพนักงานเป็นแวนเป็นกะ
  - ⑦ บริเวณที่ปรับดินเพื่อขยายงานในอนาคต
  - ⑧ บริเวณสระน้ำ
- ที่มา : การสื่อสารแห่งประเทศไทย

แสดง : **ผังบริเวณ**
การสื่อสารแห่งประเทศไทย
ถนนแจ้งวัฒนะ

มาตราส่วน	
 สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	แผนที่ 4-5

รูปที่ 4-11 บริเวณด้านหน้าการสื่อสารแห่งประเทศไทย
- ถนนแจ้งวัฒนะ

รูปที่ 4-12 บริเวณอาคารการสื่อสารแห่งประเทศไทย
ถนนแจ้งวัฒนะ

รูปที่ 4-13 MODEL อาคารสำนักงานใหญ่แห่งใหม่
ของการสื่อสารแห่งประเทศไทย

รูปที่ 4-14 อาคารสำนักงานใหญ่
การสื่อสารแห่งประเทศไทย
ถนนแจ้งวัฒนะ

ตารางที่ 4-1 แสดงเส้นทางรอดสวัสดิการรับ-ส่งพนักงานการสื่อสารแห่งประเทศไทย
ณ สำนักงานใหญ่แห่งใหม่ ถนนแจ้งวัฒนะ

ลำดับที่	สายรถบริการ	จำนวนสมาชิก
1	สาย 1/1 หมู่บ้านบัวขาว	76
2	สาย 2/1 คลองจั่น (มีนบุรี)	88
3	สาย 2/2 คลองจั่น (ลาดพร้าว)	50
4	สาย 3/1 หัวตะเข้	77
5	สาย 4/1 ตำพร	60
6	สาย 4/2 ตำพร	68
7	สาย 4/3 ตำพร	60
8	สาย 5/1 ภาษีเจริญ	82
9	สาย 5/2 ภาษีเจริญ	76
10	สาย 5/3 ภาษีเจริญ	64
11	สาย 5/4 ภาษีเจริญ	72
12	สาย 5/5 ภาษีเจริญ	69
13	สาย 5/6 ภาษีเจริญ	81
14	สาย 6/1 สมุทรปราการ	66
15	สาย 6/2 สมุทรปราการ	66
16	สาย 6/3 สมุทรปราการ	67
17	สาย 7/1 รามัญบูรณะ	66
18	สาย 7/2 รามัญบูรณะ	57
19	สาย 7/3 บางกะปิ-หลักสี่	77
20	สาย 8/1 บางขุนเทียน	76
21	สาย 8/2 บางขุนเทียน	49
22	สาย 9 ประชาจีน	46
23	สาย 10 พระประแดง	66
24	สาย 11 พระประแดง	79
25	สาย 12/1 บางรัก-หลักสี่	59
26	สาย 12/2 บางรัก-หลักสี่	42
	รวม	1,739

ที่มา : การสื่อสารแห่งประเทศไทย

ข้าวแกง โจ๊ก/ก๋วยจั๊บน้ำร้อน ก๋วยเตี๋ยวหมู ข้าวแกงปักษ์ใต้ อาหารตามสั่ง ข้าวมันไก่ และก๋วยเตี๋ยว
เนื้อ ร้านขายขนม 1 ร้าน ร้านขายเครื่องดื่ม 1 ร้าน และขายผลไม้ 1 ร้าน

ส่วนของใช้จ่ายเป็น เครื่องอุปโภค-บริโภค ก็หาซื้อได้จากสหกรณ์การสื่อสาร
แห่งประเทศไทย ซึ่งอยู่บริเวณโรงอาหารชั้นล่าง แต่ถ้าต้องการซื้อสินค้าที่มีความหลากหลายก็
ต้องเดินทางออกมายังหลักสี่พลาซ่า ซึ่งเป็นศูนย์การค้าใกล้ที่สุดเพียงแห่งเดียวในย่าน

สำหรับสวัสดิการด้านอื่น ๆ ที่ กสท. หลักสี่มีให้ ได้แก่ แพลตที่อยู่อาศัยจำนวน
8 อาคาร อาคารละ 40 หน่วย รวม 320 หน่วย ซึ่งตั้งอยู่ภายในพื้นที่ กสท. หลักสี่ ห่าง
จากอาคารสำนักงานประมาณ 1 กิโลเมตร (คูรูปที่ 4-15 ถึง 4-25)

พื้นที่พักผ่อนและนันทนาการ เนื่องจากพื้นที่การสื่อสารแห่งประเทศไทย ที่หลักสี่
มีขนาดใหญ่ถึง 576-2-50 ไร่ จึงสามารถจัดพื้นที่เพื่อนันทนาการและการพักผ่อนได้มาก ทั้งพื้นที่
เปิดโล่ง สวนหย่อม สนามกีฬากลางแจ้ง เช่น ฟุตบอล เปตอง อาคารกีฬาในร่ม พนักงาน
และครอบครัวสามารถใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดี

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 4-15 รถสวัสดิการ รับ-ส่ง พนักงาน ระยะไกล

รูปที่ 4-16 รถสวัสดิการ รับ-ส่ง
พนักงาน เข้า-ออกระยะใกล้

รูปที่ 4-17 แฟลตสวัสดิการพนักงาน
การสื่อสารแห่งประเทศไทย

รูปที่ 4-18 ร้านค้าหน้าแฟลตสวัสดิการ
การสื่อสารแห่งประเทศไทย

รายการอาหาร		เครื่องกัม/ขนม	
ข้าวสวย	ราคา ๑๕.๐๐	ไข่ไก่, แผลกวางแฉลบ	ราคา ๑๕.๐๐
ข้าวสวยกับไข่ ๕ อย่าง	- ๑๕.๐๐	แซลมอนย่าง	ราคา ๒๐.๐๐
ข้าวสวย, ไข่ต้ม, ข้าว, ผักสด	ราคา ๑๕.๐๐	หมูย่าง, ไข่ต้ม	- ๑๕.๐๐
ข้าวสวย, ไข่ต้ม, เนื้อไก่	- ๑๕.๐๐	ไก่ต้ม, ไข่ต้ม	- ๑๕.๐๐
ข้าวสวยกับไก่, เนื้อไก่, เนื้อหมู	ราคา ๑๕.๐๐	หมูย่าง	ราคา ๑๕.๐๐
ข้าวสวยกับเนื้อ	- ๑๕.๐๐	เนื้อย่าง, ไข่ต้ม, ข้าวต้ม	ราคา ๑๕.๐๐
ข้าวสวย	ราคา ๑๕.๐๐	ข้าวต้ม, ไข่ต้ม, เนื้อไก่	- ๑๕.๐๐
ข้าวสวย	ราคา ๑๕.๐๐	ไข่ต้ม	- ๑๕.๐๐
ข้าวสวย, ไข่ต้ม, ข้าวต้ม	- ๑๕.๐๐	ไข่ต้ม	ราคา ๑๕.๐๐
หมู, เนื้อไก่	- ๑๕.๐๐	ไก่ต้ม	ราคา ๑๕.๐๐
เนื้อหมูย่าง, เนื้อไก่	- ๑๕.๐๐	หมูย่าง	ราคา ๑๕.๐๐
ข้าวสวย, ไข่ต้ม	รวม / ราคา ๑๕.๐๐	หมูย่าง	- ๑๕.๐๐
หมู, เนื้อไก่	- ๑๕.๐๐	เนื้อไก่	ราคา ๑๕.๐๐
ข้าวต้มร้อน	- ๑๕.๐๐	ข้าวต้ม	ราคา ๑๕.๐๐
เนื้อไก่	ราคา ๑๕.๐๐	หมูย่าง	ราคา ๑๕.๐๐
ไก่ต้ม, เนื้อไก่	รวม ๑๕.๐๐	หมูย่าง, เนื้อไก่, เนื้อหมู	รวม ๑๕.๐๐
ไข่ต้ม	- ๑๕.๐๐	หมูย่าง, เนื้อไก่	รวม ๑๕.๐๐

รูปที่ 4-19 ป้ายแสดงราคาอาหาร และเครื่องดื่ม

รูปที่ 4-20 การชำระเงินค่าอาหารของโรงอาหารชั้นล่าง

รูปที่ 4-21 บริเวณ รับประทานอาหารของโรงอาหารชั้นบน

รูปที่ 4-22 สภาพโรงอาหารและร้านอาหารชั้นบน

รูปที่ 4-23 สภาพโรงอาหารและร้านอาหารชั้นล่าง

รูปที่ 4-24

สภาพร้านขายขนมและผลไม้ชั้นล่างของโรงอาหาร

รูปที่ 4-25 ร้านสหกรณ์การสื่อสารแห่งประเทศไทย

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

1. ประวัติความเป็นมาของธนาคารพาณิชย์จำกัด (มหาชน)

การขยายตัวทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ อันเป็นผลมาจากสัญญาเบาริงระหว่างไทยกับอังกฤษ เมื่อ พ.ศ. 2398 ทำให้ความต้องการบริการทางการเงินมีมากขึ้นเป็นลำดับ และทวีความจำเป็นมากขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อประเทศเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น เนื่องจาก การปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน และใน พ.ศ. 2431 ธนาคารจากต่างประเทศก็ได้เริ่มเข้ามาเปิดสาขาดำเนินธุรกิจในประเทศไทย

เป็นที่ยอมรับกันว่า ระบบการเงินการธนาคารที่มีผลสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ แต่การที่ในขณะนั้นไทยยังขาดธนาคารของตนเอง ย่อมหมายถึงอิสรภาพทางการเงินกำลังสั่นคลอนจากอิทธิพลของต่างประเทศ

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นมหิศรราชหฤทัย เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ (พ.ศ. 2439-2449) ทรงตระหนักถึงผลดีที่จะเกิดขึ้นและทรงเลือกใช้อำนาจของพระคลังข้างที่ บริเวณบ้านหม้อให้เป็นที่ทำการของ "บุคคลลักษ์" และทรงออกหนังสือแจ้งความเรื่องตั้งบุคคลลักษ์ ว่าเป็นกิจการห้องสมุดสาธารณะในขณะที่การดำเนินการที่แท้จริงคือธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ที่ให้บริการแก่พ่อค้าวานิชทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

การที่กรมหมื่นมหิศรราชหฤทัยทรงดำริจะเปลี่ยนบุคคลลักษ์ ให้เป็นแบงค์สยามกัมมาจล ทำให้บางประเทศไม่พอใจ ดังนั้นเพื่อเป็นการยุติปัญหาอันจะเป็นมูลเหตุให้ต่างประเทศบีบบังคับทางการเมืองต่อไทย กรมหมื่นมหิศรราชหฤทัยจึงทรงตัดสินใจกราบบังคมทูลลาออกจากตำแหน่งเสนาบดี กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ

ภายหลังจากรวบรวมทุนจดทะเบียนได้ 3,000,000 บาท และขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตจัดตั้งบริษัทในวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2449 บริษัทแบงค์สยามกัมมาจล ทุนจำกัดก็ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตพิเศษให้ดำเนินธุรกิจธนาคารพาณิชย์ได้

กำเนิดของแบงค์สยามกัมมาจล จึงนับเป็นการก่อเกิดธนาคารแห่งแรกของคนไทยเพื่อพิทักษ์อิสรภาพทางการเงินของประเทศไทยไว้โดยแท้จริง การดำเนินการของแบงค์สยามกัมมาจลได้ระยะก็ได้ย้ายที่ทำการจากตำบลบ้านหม้อไปอยู่ที่ตลาดน้อย

แม้การก่อตั้งแบงค์สยามกัมมาจล จำเป็นต้องอาศัยการร่วมถือหุ้นของธนาคารจากประเทศเยอรมันและเดนมาร์ก เพื่ออาศัยประสบการณ์ด้านการธนาคารและเพื่อขยายเครือข่ายการติดต่อกับธนาคารต่างประเทศให้กว้างขวางยิ่งขึ้น แต่จุดประสงค์ในการดำรงไว้ซึ่งความเป็น

ธนาคารของคนไทย ก็ได้รับการกำหนดไว้อย่างแจ่มชัดในประกาศพระราชทานอำนาจพิเศษว่า "ห้ามไม่ให้มีหุ้นส่วนในเงินทุนของบริษัท ตกอยู่ในมือคนในบังคับต่างประเทศ ซึ่งมีหนังสือสัญญาทางพระราชไมตรี อนุญาตให้ใช้กฎหมายสำหรับชาติได้ในกรุงสยาม เป็นเจ้าของโดยตรงหรือโดยทางใด ๆ มากเกินกว่า 1 ใน 3 แห่ง จำนวนหุ้นที่กำหนดไว้สำหรับบริษัท"

เมื่อเริ่มดำเนินธุรกิจธนาคาร ในฐานะที่เป็นธนาคารของคนไทยเพียงแห่งเดียวในขณะนั้น และตราบจนต่อมาอีกเป็นเวลานานนับปี แบงก์สยามกับมาจลก็ได้มีบทบาทในการเป็นตัวกลางทางการเงิน ทั้งด้านการเป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการบริหารการเงินของประเทศ และด้วยการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วยบริการทางการเงินประเภทต่าง ๆ

การขยายสาขาไปเปิดยังภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ นับแต่สาขาทุ่งสงใน พ.ศ. 2463 สาขาเชียงใหม่ใน พ.ศ. 2470 และสาขาลำปางใน พ.ศ. 2473 ซึ่งถือเป็นสาขาในส่วนภูมิภาคยุคแรก ๆ ของระบบธนาคารไทย ไม่เพียงเป็นการขยายบริการทางการเงินด้วยการระดมทุนในท้องถิ่นเพื่อนำกลับไปหมุนเวียนในรูปของสินเชื่อเพื่อการลงทุนประเภทต่าง ๆ เท่านั้น หากแต่ยังหนุนช่วยรัฐบาลในการบริหารการขาดทุนเงิน การให้สินเชื่อเพื่อลดบทบาทของตลาดเงินนอกระบบ เป็นต้น

บทบาทในการเป็นตัวกลางทางการเงินและการเป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการบริหารการเงินของประเทศของแบงก์สยามกับมาจลทวีขึ้นเป็นลำดับ โดยเฉพาะในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งแบงก์สยามกับมาจลได้เปลี่ยนชื่อใหม่เป็น "ธนาคารไทยพาณิชย์" แล้ว เนื่องจากระหว่างสงครามโลกนั้น ธนาคารต่างประเทศส่วนใหญ่ต้องยุติการดำเนินงาน ทำให้ธนาคารไทยพาณิชย์ ซึ่งเป็นธนาคารที่เก่าแก่และมั่นคงที่สุดของคนไทยต้องเข้าเสริมการให้บริการทางการเงินแก่ประชาชนและธุรกิจต่าง ๆ เพื่อทดแทนบริการที่ขาดหายไปจากธนาคารต่างประเทศ พร้อมกันนั้นก็ยังมีส่วนในการเป็นหลักและแบบอย่างให้แก่ธนาคารพาณิชย์ของคนไทยแห่งอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นใหม่หลายแห่งในช่วงระหว่างและหลังสงคราม

ความมั่นคงที่สั่งสมในธนาคารแห่งนี้นับแต่เริ่มก่อตั้งแบงก์สยามกับมาจล เป็นผลเกิดขึ้นจากการบริการด้วยปรัชญาที่ตั้งมั่นต่อการบริหารด้วยคุณภาพและความซื่อสัตย์ อันเป็นปรัชญาที่มีได้มุ่งเพียงการดำเนินธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ หากแต่ยังประกอบด้วยจิตสำนึกที่ตั้งมั่นอยู่ในความซื่อสัตย์เคารพในหลักการดำเนินธุรกิจด้วยศรัทธาแห่งความถูกต้องในขอบเขตของระเบียบกฎหมาย เพื่อเป็นแบบอย่างในการสร้างรากฐานให้แก่ระบบธนาคารไทย ซึ่งผลจากการประพฤติปฏิบัติดังกล่าว ได้ปรากฏเป็นความเชื่อถือของทั้งภาครัฐบาลและสังคมธุรกิจ ตลอด

จนลูกค้าผู้ใช้บริการทั่วไป

พร้อม ๆ กับการสร้างรากฐานอันมั่นคง บริหารต่าง ๆ ก็ได้รับการคิดค้นและนำมาให้บริการประชาชนอย่างเหมาะสม นับแต่การรับฝากเงินประเภทต่าง ๆ การให้สินเชื่อ รวมถึงบริการด้านต่างประเทศ

การริเริ่มให้บริการเงินฝากกระแสรายวัน รวมทั้งการนำเช็คไทยเข้ามาใช้เป็นครั้งแรก ได้ช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่การชำระเงินทั้งในส่วนของการราชการและธุรกิจการค้าทั่วไป ตลอดจนลดภาระในการพิมพ์ธนบัตรของรัฐบาลในยุคนั้นได้เป็นอย่างดี

เพื่อรองรับการขยายตัวของธุรกิจที่จะขยายตัวออกไปในอนาคต เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2514 ธนาคารไทยพาณิชย์ได้ย้ายสำนักงานใหญ่จากตลาดน้อยมาตั้งที่ถนนเพชรบุรี และมีการปรับโครงสร้างการบริหารใหม่ใน พ.ศ. 2516 ซึ่งเป็นระยะเดียวกับที่สถานการณ์เศรษฐกิจโลกผันผวนไปอย่างรวดเร็ว

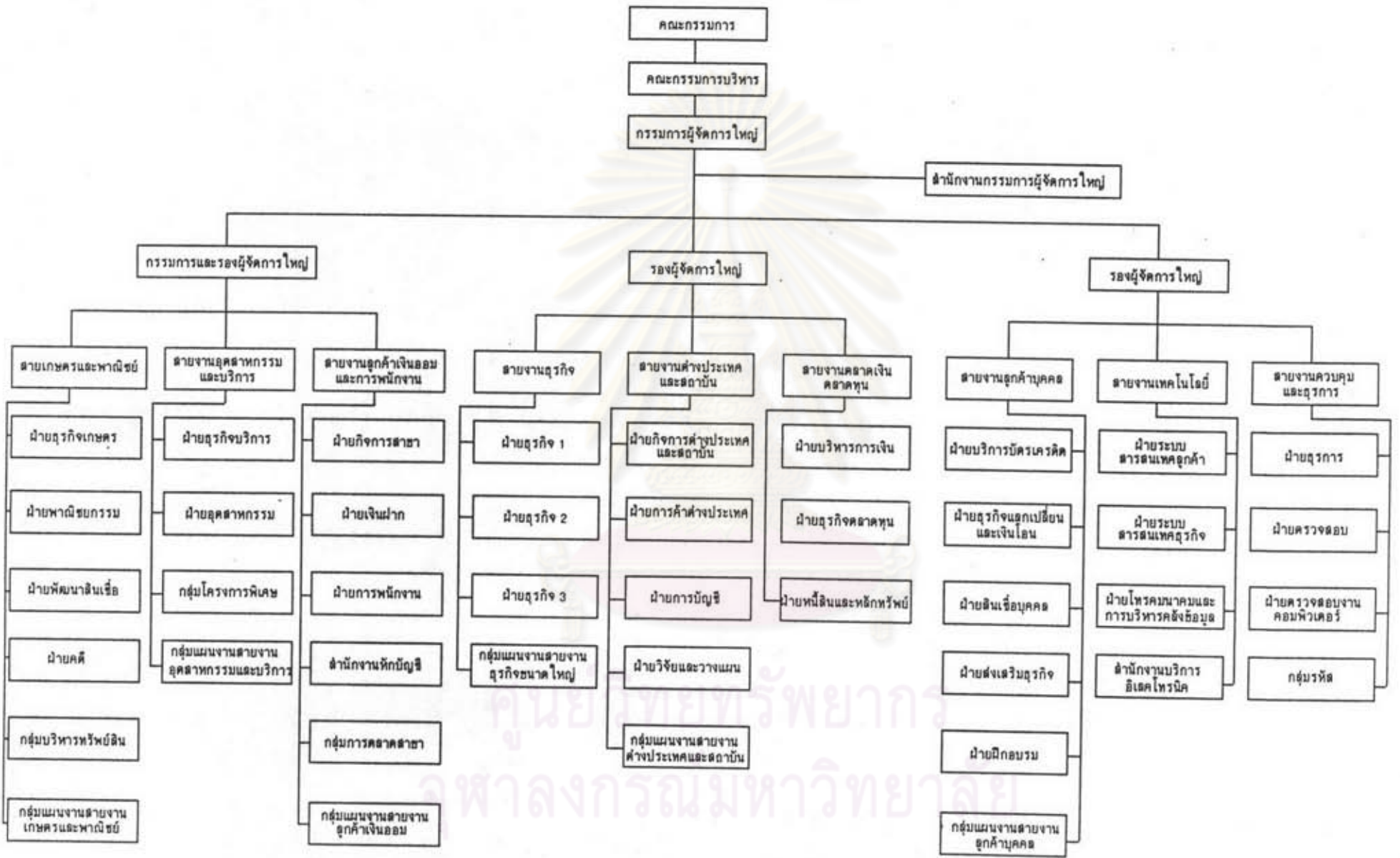
ต่อมากิจการของธนาคารไทยพาณิชย์ได้เติบโตพร้อม ๆ ไปด้วยพื้นที่เมืองของกรุงเทพมหานครที่ขยายตัวอย่างมาก ทำให้สถานที่ทำงานของสำนักงานใหญ่ที่ถนนเพชรบุรีเริ่มคับแคบ และจะไม่เพียงพอสำหรับการขยายงานในอนาคต จึงได้มีโครงการย้ายสำนักงานใหญ่อีกครั้งไปตั้งอยู่ที่รัชโยธิน

กว่า 80 ปีที่ผ่านมา นับจากที่ยังใช้ชื่อว่า "บุคคลิกซ์" และเปลี่ยนมาเป็นบริษัท แบงค์สยามกัมมาจล ทุนจำกัถ คราบจนปัจจุบันในนามของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สถาบันแห่งนี้มิได้มุ่งแต่เพียงการค้าเงินธุรกิจในฐานะที่เป็นธนาคารพาณิชย์ไทยแห่งแรกเท่านั้น หากแต่ยังอุทิศตนเต็มความสามารถ เพื่อร่วมกับสถาบันอื่น ๆ สร้างความมั่นคงและความเจริญแก่ระบบการเงิน การธนาคารและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

บริการด้านต่าง ๆ ของธนาคารไทยพาณิชย์ จำแนกได้ 5 ประเภท คือ บริการด้านเงินฝาก บริการเงินโอนภายในประเทศ บริการด้านต่างประเทศ บริการด้านการให้กู้ยืม และให้สินเชื่อ และบริการพิเศษอื่น ๆ

ธนาคารไทยพาณิชย์มีอัตรากำลังพนักงานทั้งสิ้น (ธันวาคม 2536) 12,236 คน โดยมีการจัดองค์การบริหารประกอบด้วย คณะกรรมการบริหาร กรรมการผู้จัดการใหญ่ รองผู้จัดการใหญ่ 3 คน สำนักงานกรรมการผู้จัดการใหญ่ และสาขางานดำเนินงาน 9 สาขางาน แบ่งการดำเนินงานเป็น 30 ฝ่าย 10 กลุ่ม และ 2 สำนักงาน คือ (แผนภูมิ 4-2)

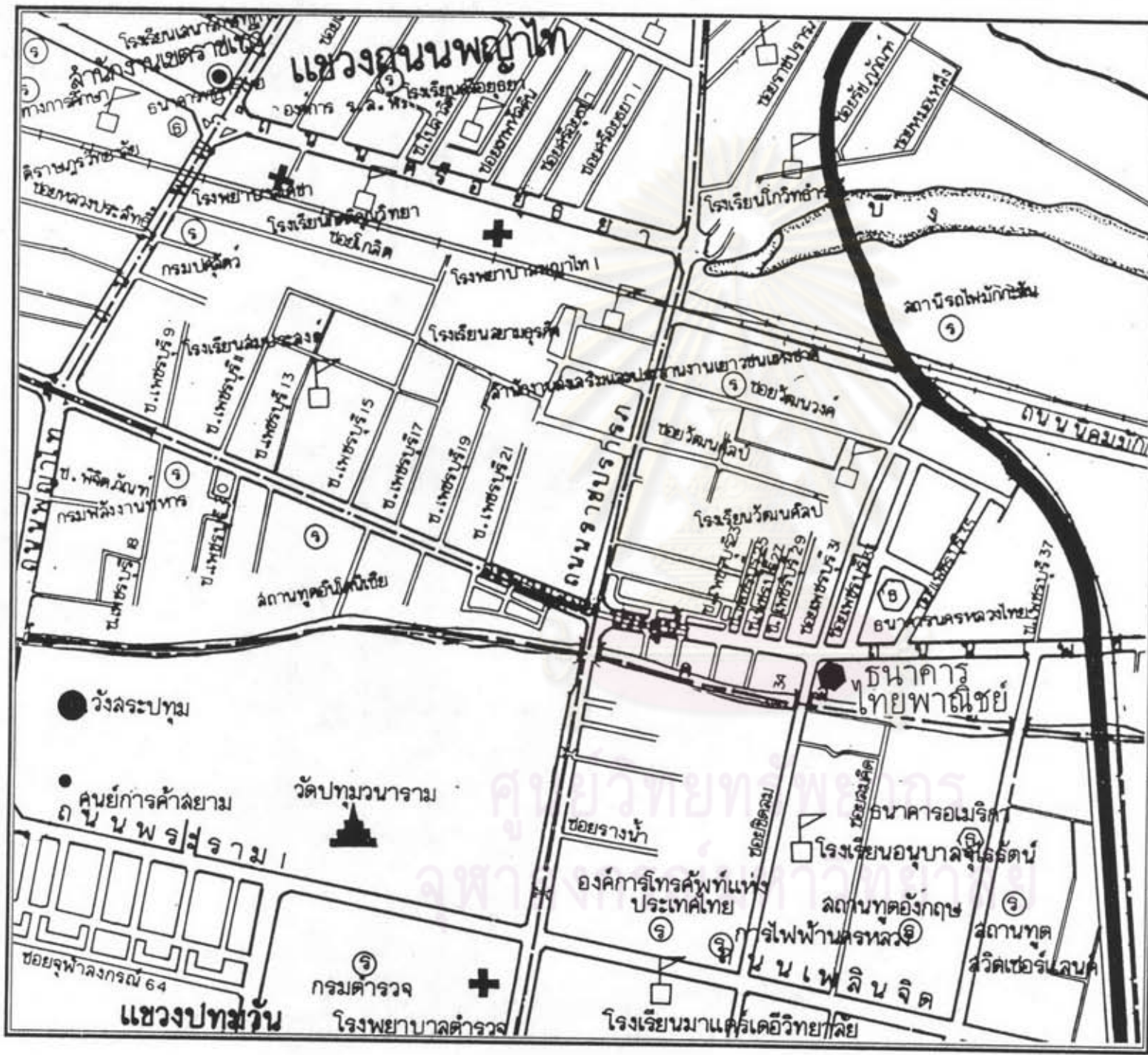

แผนภูมิที่ 4-2 แสดงโครงสร้างการบริหารงานของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

1. สำนักงานเกษตรและพาณิชย์ แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 4 ฝ่าย และ 2 กลุ่ม มีจำนวนพนักงาน 289 คน
2. สำนักงานอุตสาหกรรมและบริการ แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 ฝ่าย และ 2 กลุ่ม มีจำนวนพนักงาน 167 คน
3. สำนักงานลูกค้าเงินออมและการพนักงาน แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ฝ่าย 2 กลุ่ม และ 1 สำนักงาน มีจำนวนพนักงาน 9,306 คน
4. สำนักงานธุรกิจขนาดใหญ่ แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ฝ่าย และ 1 กลุ่ม มีจำนวนพนักงาน 164 คน
5. สำนักงานต่างประเทศและสถาบัน แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 4 ฝ่าย และ 1 กลุ่ม มีจำนวนพนักงาน 509 คน
6. สำนักงานตลาดเงินตลาดทุน แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ฝ่าย มีจำนวนพนักงาน 255 คน
7. สำนักงานลูกค้าบุคคล แบ่งการดำเนินงานเป็น 5 ฝ่าย และ 1 กลุ่ม มีจำนวนพนักงาน 485 คน
8. สำนักงานเทคโนโลยี แบ่งการดำเนินงานเป็น 3 ฝ่าย และ 1 สำนักงาน มีจำนวนพนักงาน 362 คน
9. สำนักงานควบคุมและธุรการ แบ่งการดำเนินงานเป็น 3 ฝ่าย และ 1 กลุ่ม มีจำนวนพนักงาน 655 คน

2. สำนักงานใหญ่ธนาคารไทยพาณิชย์ปัจจุบัน ถนนเพชรบุรีตัดใหม่

สำนักงานใหญ่ของธนาคารไทยพาณิชย์ ในปัจจุบันตั้งอยู่ระหว่างถนนเพชรบุรีตัดใหม่-ถนนรัชดาภิเษก-คลองแสนแสบ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท บนพื้นที่ 6-1-65 ไร่ ประกอบด้วยอาคารสำนักงาน 2 อาคาร และอาคารจอดรถ 1 อาคาร มีพื้นที่อาคารประมาณ 28,700 ตารางเมตร เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนพนักงานที่ทำงาน ณ สำนักงานใหญ่ ซึ่งมีจำนวน 3,700 คน คิดเป็นพื้นที่ทำงานเฉลี่ย 8 ตารางเมตร/คน ซึ่งนับว่าคับแคบสำหรับพื้นที่ทำงานของหน่วยงานที่มีงานด้านบริการด้วย (แผนที่ 4-6)

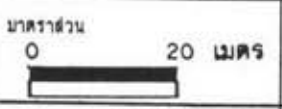

การศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบจากการย้ายที่ทำงานขนาดใหญ่ของภาครัฐและภาคเอกชนต่อความต้องการที่อยู่อาศัยของพนักงาน : กรณีศึกษา : การสื่อสารแห่งประเทศไทย และธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด

สัญลักษณ์

● ที่ตั้งสำนักงานใหญ่

แสดง : ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ปัจจุบัน ธนาคารไทยพาณิชย์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่ 4-6

ทำเลที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ธนาคารไทยพาณิชย์ ที่ถนนเพชรบุรีนี้ถือว่าอยู่ในย่านศูนย์กลางธุรกิจและการค้าของกรุงเทพมหานคร การเดินทางเข้าถึงที่สำคัญคือการสัญจรทางถนน โดยใช้ถนนเพชรบุรี และถนนรัชดาภิเษก มีรถประจำทางผ่านหลายสาย ทั้งรถประจำทางธรรมดา รถมินิบัส และรถประจำทางปรับอากาศ นอกจากนี้ยังอยู่ใกล้ทางลงทางด่วนถนนเพชรบุรี จึงเป็นการสะดวกต่อพนักงานที่จะเดินทางมาทำงานยังสำนักงานใหญ่

นอกจากเดินทางสัญจรทางถนนแล้วยังสามารถใช้บริการของรถไฟฟ้าสายตะวันออก มาลงที่สถานีมักกะสันซึ่งอยู่ไม่ไกลจากที่ตั้งสำนักงานใหญ่นักแล้ว เดินทางต่อรถประจำทางหรือรถจักรยานยนต์รับจ้าง การเดินทางที่เริ่มเป็นที่นิยมมากขึ้นสำหรับผู้ที่ทำงานอยู่ในพื้นที่ถนนเพชรบุรี คือ การใช้บริการเรือโดยสารคลองแสนแสบของบริษัทรอบค้วขนส่ง พนักงานของธนาคารไทยพาณิชย์สามารถเดินทางมาจากจากบางกะปิ หรือสะพานผ่านฟ้ามาขึ้นท่ารัชดาภิเษกก็จะถึงที่ทำงานได้โดยสะดวก

สำหรับการใช้ชีวิตประจำวันของพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์นั้น นับว่ามีความสะดวกมาก นับตั้งแต่การเดินทางเข้าถึงที่ทำงาน อาหารการกินที่มีอยู่พร้อมทั้งจากร้านอาหารบนชั้นที่ 12 ของอาคารสำนักงาน ซึ่งมีอยู่ ร้าน และยังมีร้านสวัสดิการเล็ก ๆ ที่จำหน่ายสินค้าให้แก่พนักงาน และบริการให้เช่า VDO เทป และร้านอาหารชั้นล่างของอาคารจอร์จอีก 5 ร้าน นอกจากนี้ยังมีความสะดวกที่จะเดินไปหาอาหารรับประทานได้จากร้านขายอาหารที่มีอยู่จำนวนมากในพื้นที่โดยรอบในรัศมีการเดินของคน และยังสามารถหาซื้ออาหารสิ่งของ เครื่องใช้จำเป็น รวมถึงเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย และอื่น ๆ ได้จากร้านค้าที่ตั้งอยู่จำนวนมากบริเวณทางเท้าทั้ง 2 ฝั่งของถนนเพชรบุรี หรือจะใช้บริการของห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ที่ตั้งอยู่ในบริเวณดังกล่าวได้ ด้วย เช่น ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลชิดลม โรบินสันราชดำริ พาต้าอินทรา เมโทร เป็นต้น

ถือได้ว่าทำเลที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ธนาคารไทยพาณิชย์ ถนนเพชรบุรีอยู่ในทำเลที่ตั้งที่ดีมาก คือ การเข้าถึงสะดวกอยู่ในบริเวณย่านศูนย์กลางธุรกิจการค้าของเมือง และมีบริการสาธารณูปโภค สาธารณูปการพร้อมสรรพ จะมีข้อจำกัดอยู่ที่ขนาดพื้นที่ที่มีอยู่จำกัดไม่สามารถขยายออกไปได้ เนื่องจากถูกถนนด่วนถนนเพชรบุรี-ถนนรัชดาภิเษก-คลองแสนแสบ ฮากต่อการขยายพื้นที่เพื่อขยายงาน และมีปัญหาสภาพการจราจรในเขตเมืองซึ่งติดขัดอย่างมาก จึงจำเป็นที่จะต้องย้ายที่ทำการสำนักงานใหญ่ออกไป เพื่อรองรับการขยายตัวของธนาคารในอนาคต (ดูรูปที่

รูปที่ 4-26 บริเวณด้านหน้าธนาคารไทยพาณิชย์
สำนักงานใหญ่ ถนนเพชรบุรี

รูปที่ 4-27 อาคารสำนักงานใหญ่ธนาคารไทยพาณิชย์
ถนนเพชรบุรี

รูปที่ 4-28 MODEL อาคารสำนักงานใหญ่แห่งใหม่
ธนาคารไทยพาณิชย์ รัชโยธิน

รูปที่ 4-29
สภาพโรงอาหารชั้น 12 ของธนาคารไทยพาณิชย์
ถนนเพชรบุรี

รูปที่ 4-30 ร้านขายขนม และบริการเช่า VDO เทป

รูปที่ 4-31 ร้านขายของเบ็ดเตล็ด

รูปที่ 4-32 สภาพโรงอาหารชั้นล่างอาคารจอดรถ

รูปที่ 4-33 ภาพร้านอาหารเอื้องธนาครไทยพาณิชย์
ถนนเพชรบุรี

รูปที่ 4-34 ภาพร้านอาหารเอื้องธนาครไทยพาณิชย์
ถนนเพชรบุรี

รูปที่ 4-35 ภาพแผงลอยขายอาหารและของใช้
บริเวณทางเข้าข้างธนาคารไทยพาณิชย์

รูปที่ 4-36 ร้านค้าแผงลอยขายเครื่องสำอางค์
ข้างธนาคารไทยพาณิชย์

รูปที่ 4-37 ร้านค้าแผงลอยขายอาหารและของใช้
ข้างธนาคารไทยพาณิชย์

รูปที่ 4-38 ร้านค้าแผงลอยขายเสื้อผ้า รองเท้า
ข้างธนาคารไทยพาณิชย์

3. สำนักงานใหญ่แห่งใหม่ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

การเติบโตอย่างรวดเร็วของธนาคารไทยพาณิชย์ ทำให้อาคารสำนักงานใหญ่บนถนนเพชรบุรีในปัจจุบันของธนาคารไทยพาณิชย์คับแคบลงไป และยากต่อการขยายงานของธนาคารเนื่องจากมีพื้นที่จำกัด เพียง 6 ไร่ 1 งาน 65 ตารางวาเท่านั้น หลายหน่วยงานของธนาคารไทยพาณิชย์ต้องไปอาศัยหรือเช่าอาคารอื่น ๆ อยู่อย่างกระจัดกระจาย ได้แก่ ฝ่ายการพนักงาน ฝ่ายฝึกอบรม ฝ่ายส่งเสริมธุรกิจ ฝ่ายวิจัยและวางแผน ฝ่ายตรวจสอบระบบสารสนเทศ สำนักงานบริการอิเล็กทรอนิกส์ และกลุ่มการตลาดสาขา ดำเนินการอยู่ที่อาคารแลนด์แอนด์ทาวเวอร์ ถนนรัชดาภิเษก เขตห้วยขวาง ฝ่ายตรวจสอบ ตั้งอยู่ที่สาขาสว่างศ์ ฝ่ายกิจการสาขที่ตั้งอยู่ที่สยามสแควร์ และกลุ่มบริหารอสังหาริมทรัพย์ตั้งอยู่ที่อาคารวนิสสา บนถนนชิดลม

ดังนั้น ผู้บริหารของธนาคารไทยพาณิชย์ จึงมีคำสั่งที่จะย้ายสำนักงานใหญ่ไปยังที่แห่งใหม่ โดยได้พยายามหาที่ดินผืนใหญ่เพื่อใช้เป็นที่ตั้งอาคารสำนักงานใหญ่ ให้สามารถรับการเติบโตในอนาคตได้อย่างยาวนาน แต่เนื่องจากราคาที่ดินในเขตกรุงเทพมหานครมีราคาสูงขึ้นอย่างมากโดยเฉพาะในเขตศูนย์กลางเมือง จึงเป็นการยากที่จะหาซื้อที่ดินผืนใหญ่ผืนเดียวกันที่อยู่ในเขตศูนย์กลางเมืองได้

ในขั้นแรก ธนาคารไทยพาณิชย์ซึ่งเป็นธนาคารในเครือทรัพย์สินพระมหากษัตริย์แก้ปัญหาด้วยการพยายามเช่าที่ของสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์แทนที่จะเป็นการซื้อขาย โดยมุ่งทำเลไปที่โรงเรียนเตรียมทหาร ซึ่งอยู่ริมถนนพระรามสี่และอีกด้านติดถนนวิสุทธิ แต่ก็ไม่สำเร็จเนื่องจากโรงเรียนเตรียมทหารจะเช่าที่ตรงนั้นต่อไป

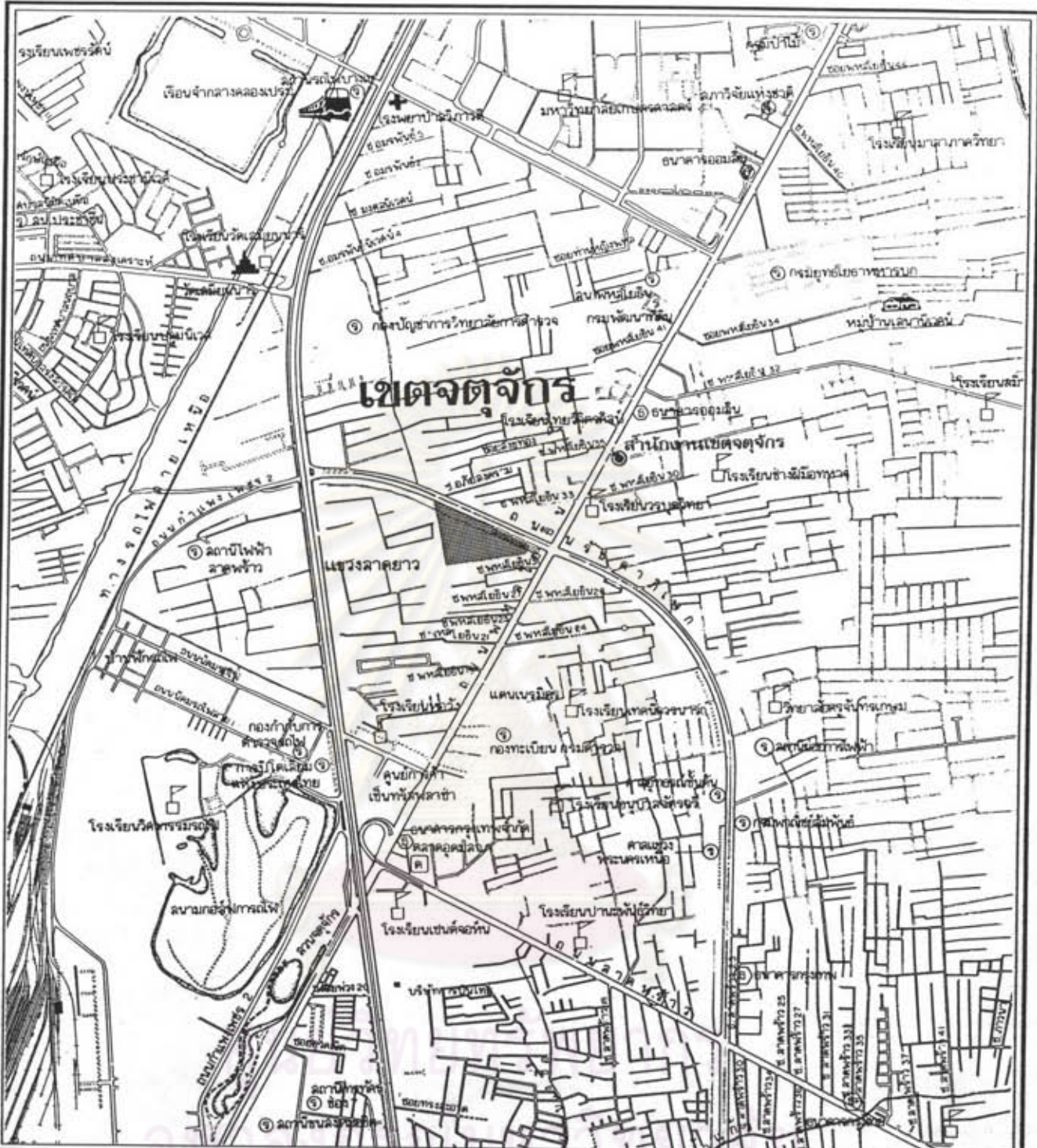
ต่อมาเมื่อต้นปี พ.ศ. 2533 ธนาคารไทยพาณิชย์ก็ตัดสินใจซื้อที่ดินจำนวน 44 ไร่เศษ เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2533 และเช่าที่ของการรถไฟซึ่งเป็นที่ดินด้านที่ติดถนนใหญ่อีก 9 ไร่ รวมเป็น 54 ไร่ บนถนนรัชดาภิเษกช่วงระหว่างถนนพหลโยธินกับถนนวิภาวดีรังสิต แขวงลาดยาว เขตจตุจักร (แผนที่ 4-7)

อาคารสำนักงานใหญ่ ธนาคารไทยพาณิชย์ ถนนรัชดาภิเษก ประกอบด้วยอาคาร 3 อาคาร สูง 37 ชั้น หนึ่งอาคาร และสูง 22 ชั้นอีก 2 อาคาร ส่วนที่เป็น Podium จะเป็นที่ตั้งของ AUDITORIUM ซึ่งจุคนได้ 750 คน สำหรับใช้เป็นสถานที่จัดแสดงศิลปะ นิทรรศการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์แก่สาธารณชนในโอกาสต่าง ๆ มีพิพิธภัณฑ์ธนาคารไทย และพิพิธภัณฑ์ที่เกี่ยวกับงานศิลปวัฒนธรรม ตามแนวนโยบายในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของธนาคาร และมีห้องสมุดเพื่อใช้ค้นคว้าข้อมูลวิชาการด้านการเงินการธนาคาร นอกจากนี้ยังมีศูนย์ออกกำลังกาย (Sport

COMPLEX) สำหรับพนักงานรอบ ๆ อาคารสำนักงานใหญ่มีศูนย์ธุรกิจครบวงจร ซึ่งดำเนินการโดยบริษัทในเครือของธนาคารอีกด้วย ส่วนชั้นใต้ดินใช้เป็นสถานที่สำหรับจอดรถซึ่งสามารถจอดรถได้ถึง 1,700 คัน (แผนที่ 4-8)

ธนาคารไทยพาณิชย์สร้างสำนักงานใหญ่แห่งใหม่ที่ถนนรัชดาภิเษก บริเวณสี่แยกรัชโยธิน เป็นอาคารอัจฉริยะทรงคุณภาพบนเนื้อที่ 55 ไร่ มุ่งผสมผสานความก้าวหน้าในเทคโนโลยีที่ทันสมัยความเป็นไทยและความงามของธรรมชาติ เป็นอาคารที่สามารถป้องกันแผ่นดินไหวได้เป็นแห่งแรกในประเทศไทยกำหนดเสร็จในปี 2538

สำนักงานใหญ่แห่งใหม่ของธนาคารไทยพาณิชย์ที่ถนนรัชดาภิเษกนี้ เป็นอาคารที่ใช้เทคโนโลยีในการก่อสร้างทันสมัยเป็นมาตรฐานสูงสุดในเอเชีย ตัวอาคารมีความมั่นคงแข็งแรงด้วยระบบของฐานรากซึ่งสามารถป้องกันแผ่นดินไหวได้ถึง 4.5 มาตรฐานลิเตอร์เป็นแห่งแรกในประเทศไทย ใช้วัสดุก่อสร้างที่ทันสมัย ผนังอาคารเป็น CURTAIN WALL ทั้งหมดและเป็นอาคารอัจฉริยะที่ทรงคุณภาพ ควบคุมอาคารโดยระบบ BAS (BUILDING AUTOMATION SYSTEM) ทั้งในด้านเครื่องปรับอากาศไฟฟ้า น้ำประปา มีระบบการรักษาความปลอดภัยที่ใช้สัญญาณเตือนภัยในระบบวงจรปิดที่มีประสิทธิภาพ และมีระบบปรับอากาศแบบ LEE STPRAGE SUSTME ที่สนองตอบนโยบายของรัฐบาลในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าเป็นแห่งแรกในประเทศไทย กล่าวคือเป็นระบบที่ใช้พลังงานไฟฟ้าผลิตน้ำแข็งในเวลากลางคืน เพื่อนำไอเย็นจากน้ำแข็งมาพัดเป่าใช้ เป็นระบบปรับอากาศภายในสำนักงานในเวลากลางวัน อันจะเป็นการช่วยลดการใช้พลังงานไฟฟ้าของระบบรวมในเวลาที่ใช้ไฟฟ้ามามาก และได้มีการออกแบบให้ใช้แสงสว่างจากธรรมชาติมากที่สุด โดยใช้หลังคากระจกรับแสง (SKYLIGHT) ในบริเวณที่ให้บริการลูกค้าใน BANKING HALL ด้วย สำหรับพนักงาน มีบริเวณ Green Area หรือพื้นที่สีเขียว เพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ดีกับพนักงานและลูกค้าผู้มาติดต่อโดยจัดแบ่งเป็นส่วนป่า ส่วนน้ำ และสวนดอกไม้กระจายรอบพื้นที่ทั้งหมด นอกจากนี้รอบ ๆ อาคารสำนักงานใหญ่ยังมีศูนย์ธุรกิจที่ครบวงจร ซึ่งดำเนินการโดยบริษัทในเครือของธนาคารอีกด้วย

การศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบจากการย้ายที่ทำงานขนาดใหญ่ของภาครัฐและภาคเอกชนต่อความต้องการที่อยู่อาศัยของพนักงาน : กรณีศึกษา การสื่อสารแห่งประเทศไทย และธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด

แสดง : ที่ตั้งสำนักงานใหญ่แห่งใหม่ของธนาคารไทยพาณิชย์

สัญลักษณ์

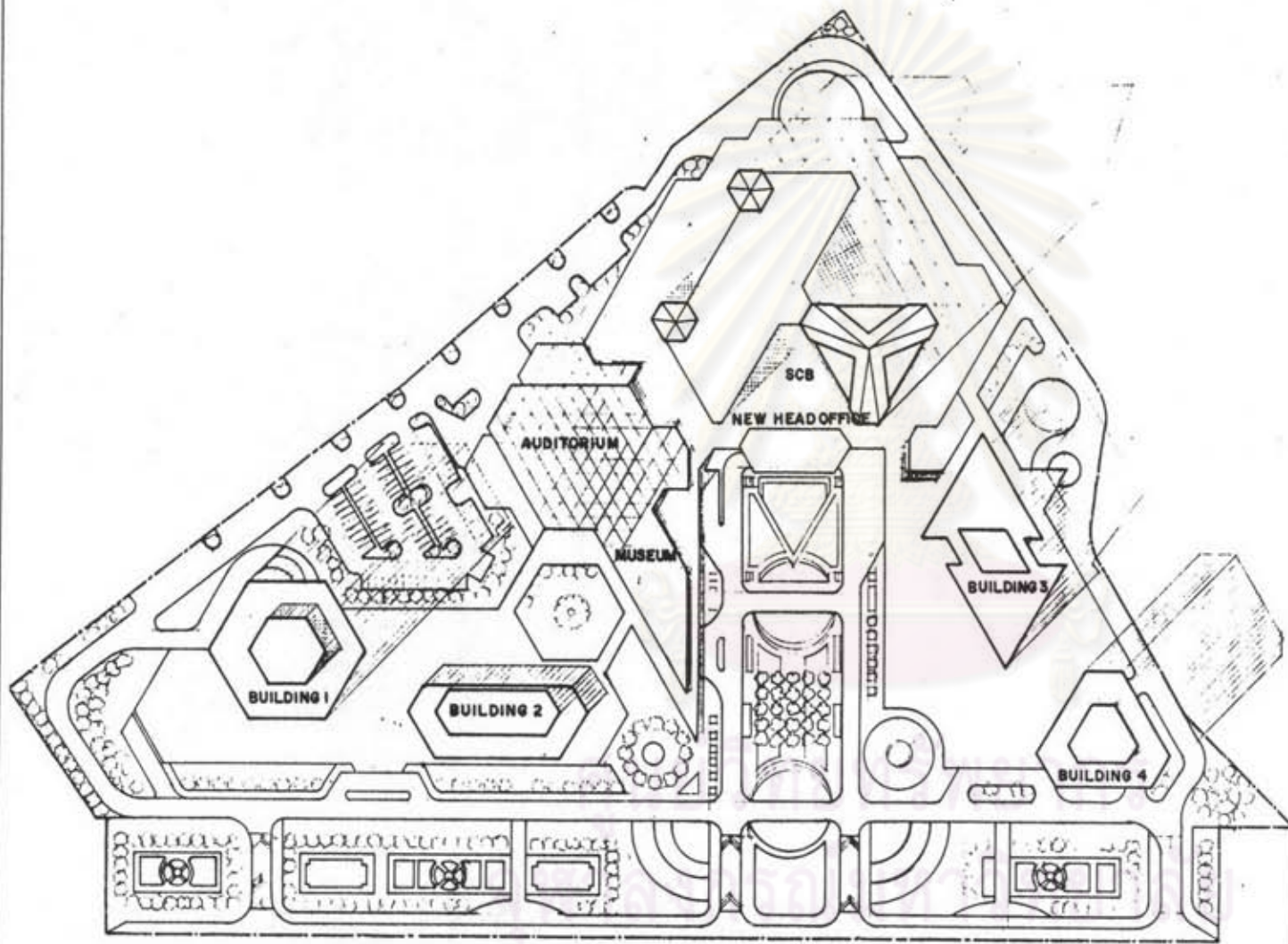
 ที่ตั้งสำนักงานใหญ่แห่งใหม่

มาตราส่วน

แผนที่
4-7

SCB COMPLEX

การศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบ
จากการย้ายที่ทำงานขนาดใหญ่
ของภาครัฐและภาคเอกชนต่อ
ความต้องการที่อยู่อาศัยของพนักงาน :
กรณีศึกษา : การสื่อสารแห่งประเทศไทย
และธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด

สัญลักษณ์

ที่มา : ธนาคารไทยพาณิชย์

แสดง :

ผังบริเวณธนาคารไทยพาณิชย์
รัชโยธิน

มาตราส่วน

สาขาวิชาเคหการ
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่
4-8